

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος Ζ' Αριθ. 560—

Ιδιοκτήτης — Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Πέμπτη 9 Μαρτίου 1929

Η ΑΛΒΑΝΙΑ ΚΑΤΑΠΑΤΟΥΣΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΣΥΝΘΗΚΗΝ ΤΗΣ

Διά να καταδειχθῇ τὸ μέγεθος τοῦ κατὰ τῶν δικαίων μᾶτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἁλβανικοῦ προξενικοῦ πλάτους, δημοσιεύομεν τὰ κατωτέρω τρία ἔγγραφα, ἅτινα ἀποτελοῦν ἐπίσημον συνθήκην συνθηκολογηθεῖσαν μετὰ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἀποστολικοῦ Ἐξάρχου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τραπεζούντος κ. Χρυσάνθου 1926.

Α. Ἐπιστολὴ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀλβανίας πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Αριθμ. 1641

Τύρανα 7 Ἰουνίου 1926

Παναγιώτατε,

Ἀναφερόμενοι εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 1104 καὶ ἡμερομηνίαν 13 Ἀπριλίου ἐπιστολὴν ἣν ἡ Ὑμετέρα Παναγιώτης εὐχεστήθη ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Πρόεδρον τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας, σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Ὁρθόδοξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιώτητος ὅτι ἡ Ἀλβανικὴ Κυβέρνησις, ἐλάνομεν ὑπὸ τῆς εὐλοκίης ἐπιθυμίας, νὰ διευκολύνῃ τὴν λύσιν τῶν ζητημάτων μετὰ τὸ αὐτοκέφαλον τῆς Ὁρθόδοξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ κάμῃ, ὥστε, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, νὰ διακανονισθῶσιν αἱ σχέσεις αὐτῆς μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προέβη εἰς τὴν συγκρότησιν μιᾶς ἐδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῇ τέλει τοῦ νὰ πέλῃ εἰς διαπραγματεύσεις, ἐπὶ τούτῳ, μετὰ τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζούντος κ. Χρυσάνθου, ἀποστολικοῦ ἀπεσταλμένου, ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Παναγιώτητος Αἰσθητικῆς αἰδέσεως θεῖσαι μετὰ τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου κ. Χρυσάνθου κατέληξαν εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἥς τὸ κελενοκατάτω καὶ ἡμεῖς ἐπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως:

Ἀρθ. 1.— Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀλβανικὴ Ἐκκλησία περιλαμβάνει 5 Μητροπολῖτας: Τυράνων, Κορυτσᾶς, Ἀργυροκάστρου, Βερατίου καὶ Δυρραχίου.

Ἀρθ. 2.— Ὁ ἐν τῇ Προτενοῦσῃ τοῦ Ἀλβανικοῦ Κράτους ἐδρεύων Ἀρχιερεὺς, ἥτοι ὁ Μητροπολίτης Τυράνων, θὰ εἶναι καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ὁρθόδοξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου, ἣν θὰ ἀποτελέσωσιν οἱ πέντε μνημονευθέντες Μητροπολῖται.

Ἀρθ. 3.— Ἡ πλήρωσις τῶν δύο Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν Δυρραχίου καὶ Ἀργυροκάστρου ὡς καὶ ἡ τῆς νῦν ἰδρυομένης τρίτης, τῶν Τυράνων θὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιώτητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, διὰ κληρικῶν διακεκριμένων ἐπὶ θεολογικῇ παιδείᾳ καὶ ἀρετῇ, οὓς θὰ προτείνῃ εἰς τὸ Οἶκον μενικὸν Πατριαρχεῖον ἵνα ἀποτελεσθῇ ὑπὸ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως ὡς ὀνομασθεῖσα «Ὁρθόδοξος Ἀλβανικὴ Ἐπιτροπὴ», διὰ δὲ τὰς δύο ἁλβανικὰς ἐδρας: Κορυτσᾶς καὶ Βερατίου, θὰ ὁρισθῶσι δι' ἰδιαίτερας συνουδίας Πράξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου οἱ ἤδη διευθύνοντες αὐτὰς, ἡ μ. Κ. υἱὸς ὁ κ. Τεοδόσιος, τὴν δὲ Βελεγράδων (Βερατίου) ὁ κ. Χριστοφόρος.

Ἀρθ. 4.— Προκειμένου περὶ τῆς θείας λατρείας, θὰ ἐπικρατήσῃ ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς γλώσσης τὸ μέτρο τοῦδε ἰσχύον καθεστῶς, τῆς δὲ ἁλβανικῆς γλώσσης χρησιμοποιοῦν ἐν νημόνους ἐδραῖς καὶ μέχρι τοῦδε ἁλβανικὰς Κοινότητας ἐπὶ τῶν ἡδὴ ἐκ μεταφράσεων κειμένων τῶν «ἐιρηνικῶν» καὶ ἄλλων τινῶν εὐχῶν, τοῦ Ἀποστόλου, τοῦ Εὐαγγελίου, τοῦ «Πάτερ ἡμῶν», μέχρι τῆς ἐγκρίσεως καὶ τούτων καὶ πάσης ἄλλης ἐνδεχομένης μεταφράσεως, ὑπὸ τῆς μελλούσης νὰ συγκροτηθῇ Συνόδου τῆς Ὁρθόδοξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἀρθ. 5.— Εἰς τὴν αὐτοῦ συγκροτούμενην Ὁρθόδοξον Ἀλβανικὴν Ἐκκλησίαν ἡ Πολιτεία θὰ ἐπιτρέψῃ πλήρη αὐτοτέλειαν καὶ ἐλευθερίαν εἰς τὴν ἀάτηξιν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς αὐτῆς ζωῆς, ἥς ἐνστοιχείον εἶναι ἡ ἰσορροπία μορφωτικῶν ἰδρυμάτων διὰ τὸν Κλήρον Τερατικῶν Σχολῶν.

Ἀρθ. 6.— Ἡ Ἑλληνικὴ Μενομένης θὰ ἔχῃ πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὴν κοινοτικὴν, γλωσσικὴν, θρησκευτικὴν, εκπαιδευτικὴν καὶ φιλανθρωπικὴν αὐτῆς ζωὴν, ἐφαρμοζομένων διὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς καὶ διὰ τὸ ἀμέσως προηγούμενον, πλήρως τοῦ ἀρθροῦ 1 καὶ 5 τῶν γενομένων ἐν τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑλλήνων δηλώσεων τῆς ἐπισήμου Ἀλβανικῆς Πολιτείας ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ὀκτωβρίου 1921.

Ἀρθ. 7.— Ἀπέναντι τῶν εἰς Ἐκκλησίαν περιεφερόμενων δικαιωμάτων τοῦ Πατριαρχείου ἐπ' τῶν σταυροπηγιακῶν Μονῶν καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν δικαιωμάτων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, θὰ δοθῇ εἰς αὐτὸ ἡ δέουσα ἀποζημίωσις.

Ἀρθ. 8.— Ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν ταύτην τῆς Ἀλβανικῆς Πολιτείας, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον παρακα

λεῖται νὰ χειραφετήσῃ τὴν Ὁρθόδοξον Ἀλβανικὴν Ἐκκλησίαν καὶ εὐλογίῃ τὸ αὐτοκέφαλον αὐτῆς ὑπὸ τοὺς ἐν τοῖς Τόμοις τῆς χειραφετήσεως συνήθεις ὅρους.

Υ. Γ. Τύρανα 7 Ἰουνίου 1926

α) Συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ παρόντι ἔγγραφῳ ἄρθρα 2 καὶ 3 ὑποβάλλονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν 3 Μητροπολιτικῶν ἐδρῶν: Τυράνων, Δυρραχίου καὶ Ἀργυροκάστρου, οἱ ἀκόλουθοι 4 ὑποψήφιοι: 1) ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Τρίκκης ἐκ Προμετῆς, 2) ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Πελαγονίας κ. Γ. Ὡκαίμ, 3) ὁ Ὁσιώτατος Εὐλόγιος Μορούλλος, Γραμματεὺς τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς Λαύρας 4) ὁ Ἱερολογιώτατος κ. Κοτοκος, ἵνα κατὰ τὰ κανονικῶς τεθεσπισμένα, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκλέξῃ μετὰ αὐτῶν 3 καὶ συγκροτήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν.

β) Εἰς περιπτώσιν καθ' ἣν εἰς ἐκ τῶν ἄνω 4 ὑποψηφίων ἀρνηθῇ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ὑποψηφιότητά του τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ πληρῶσῃ τὰς κενὰς Μητροπολιτικὰς ἐδρας τῶν Τυράνων, Δυρραχίου καὶ Ἀργυροκάστρου με τοὺς τρεῖς ὑπολοίτους.

Εἰς περιπτώσιν δὲ καθ' ἣν δύο ἐκ τῶν ἄνω ὑποψηφίων δὲν δεχθῶσιν τὴν ὑποψηφιότητά των, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ συμπληρώσῃ τὴν τρίτην ἐδραν δι' ἐνὸς τρίτου ὑποψηφίου, ὃν θέλει προτείνει ἡ Ὁρθόδοξος Ἀλβανικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὁρισθεῖσα.

Εὐχαριστῶν θερμότατα τὴν Ὑμ. Παναγιώτητα διὰ τὰς εὐχὰς, ἀσέβησε στήθῃ νὰ ἐκφράσῃ διὰ τὸ πρόσωπον τῆς Α. Ε. τοῦ Προέδρου τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας, ὡς καὶ διὰ τὴν εὐμερίαν αὐτῆς, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω αὐτὴν ὅπως δεχθῇ τὴν διβεβαίωσιν τῆς βαθυτάτης πρὸς αὐτὴν ἐκτιμήσεώς μου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν
ΧΟΥΣΕΙΝ ΒΡΥΩΝΗΣ

Β. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀχμέτ Ζώγου πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην.

Τύρανα 7 Ἰουλίου 1926

«Παναγιώτατε,
ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιώτητος, ὅτι ἔλαβον τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 1104 προσυπογεγραμμένην ἀπὸ 13 Ἀπριλίου ἐνεστάτω: ἔτις ἐπιστολὴν, ἣς ἡ Ὑμετέρα Παναγιώτης εὐχεστήθη νὰ μοὶ ἀπευθύνῃ διὰ τῆς Ἀυτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Μητροπολίτου Τραπεζούντος κ. Χρυσάνθου, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ Ὑμετέρα Παναγιώτης μοὶ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς ὅπως δοθῇ λύσις εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ὁρθόδοξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας. Διαβεβαίω τὴν Ὑμετέραν Παναγιώτητα ὅτι ἡ ὑλὴ αὐτῆς ἐκφρασθεῖσα ἐπιθυμία εἶναι καὶ ἐμὴ, ὡς ἐπίσης καὶ τῆς Κυβερνήσεώς μου, σπεύδω δὲ νὰ

πληροφορήσω αὐτὴν, ὅτι διὰ τῆς αὐτοῦ Σεβασμιότητος, τῷ κ. Χρυσάνθου ἡ Κυβέρνησις μου ἀποστέλλει πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιώτητα τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν παρὰ τῆς Ἐδικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Α. Σεβασμιότητος τοῦ κ. Χρυσάνθου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἐπὶ τῇ αἰσῇ λύσει τοῦ ὁποίου δὲν ἀμφιβάλλω πρὸς ὅτι ἡ Ὑμετέρα Παναγιώτης θὰ δείξῃ ὅλην αὐτῆς τὴν καλὴν θέλησιν. Εὐχαριστῶ θερμῶς τὴν Ὑμετέραν Παναγιώτητα διὰ τὰς εὐλογίας, ἃς εὐχεστήθη νὰ ἐκφράσῃ διὰ τὴν εὐμερίαν τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας, ὡς καὶ διὰ τὸ πρόσωπόν μου, καὶ παρακαλῶ αὐτὴν, ὅπως δεχθῇ τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς μου ὑπολήψεως.
Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀλβανικῆς Δημοκρατίας.

ΑΧΜΕΤ ΖΩΓΟΥ

Ἐπιστολὴ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ Πρωτοπνεύστου τῆς Ἀλβανικῆς πρὸς τὸν Μητροπολίτην Τραπεζούντος.

Τύρανα 28 Φεβρουαρίου 1929

Σεβασμιώτατε, κ. Χρυσάνθε
Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν τῆς αὐτοκεφάλου Ἀγίας Ἐκκλησίας προλαβέντων, συνῶδα τῷ πρωτοκόλλῳ 6ης Ἰουνίου 1926, μόον δύο ἐκ τῶν ὑποψηφίων ἐδέχθησαν τὴν ὑποψηφιότητά των ὁδὲ τρίτος ἀκόμη δὲν ἀπεφάνθη, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑφ' Ὑμῶν ὡς πληρεξούσιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν Ἐπισκοπικῶν ἐδρῶν, προτείνει καὶ πέμπτον ὑποψήφον τὸν ἐντιμὸν κ. Βασίλειον Ἰωαννίδην, Θεολόγον Ἀλβανὸν ἐκ Προμετῆς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς
Π. ΝΤ. ΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ
— ΚΑΙ —
ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ἀφίκετο ἐξ Ἀθηνῶν τὴν νύκτι τῆς Μεγάλης Πέμπτης ὁ ἀληθὲς μέγας Μητροπολίτης μας Σεβασμιώτατος Κος Κος Σπυρίδων, κατὰ τὸν φέρων ἐκ γολπῆς, ἵνα τετανεύσῃ τῶν μεγάλων θρησκευτικῶν τελετῶν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως τὰς ὁποίας ὄντως ἐλάμπουνε διὰ τῆς παρουσίας του, πρὸς χαρὰν τοῦ συνωστισμένου εὐσεβοῦς πλήθους.

Ὁ Μητροπολίτης μας, ὅπως πᾶν ποτ', μετέβη καὶ τελευταίως εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολλῶν συμφερόντων τῆς Μητροπόλεως, ἥς ἐδόξως προΐσταται, καὶ ἐπανήλθε λίαν ἱκανοποιημένος.

Ανεχώρησεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν
 δα Γραφὴ τῆς Β' οὐκ ἔστιν Ἡμερῶν
 ἐκλεκτῶν Ὑπαλλήλων τοῦ ἐν αὐτῇ
 χριστιανισμοῦ τῆς Ἑθνικῆς Γρα
 Σπύρος Λούτσης.